

Statisztikai tájékoztató

Zala megye, 2013/2

Tartalom

Összefoglalás	2
Demográfiai helyzet.....	2
Munkaerőpiac.....	3
Gazdasági szervezetek.....	6
Beruházás	7
Ipar.....	8
Építőipar	10
Lakásépítés.....	11
Turizmus	12
Közúti közlekedési balesetek	13
Bűncselekmények.....	13

További információk, adatok (linkek)

Elérhetőségek

Összefoglalás

A megye első félévi gazdasági és társadalmi folyamatai ellentmondásos képet mutatnak. Jóval kevesebb gyermek született, mint az előző év azonos időszakában, a természetes népességfogyás üteme ennek ellenére lassult. A munkaerőpiaci helyzet tovább romlott, csökkent a foglalkoztatottak és nőtt a munkanélküliek száma. A bruttó átlagkeresetek az országgal megegyező mértékben emelkedtek, így a megye bérszínvonal tekintetében fennálló lemaradása továbbra sem csökkent. Mérsékelt ütemben, de tovább nőtt a vállalkozások száma, ami az önálló vállalkozók állománybővülésének eredménye. A megyei székhelyű szervezetek az előző évinél jóval kisebb összeget fordítottak beruházásokra. A fejlesztések döntő részét az ipari, a mezőgazdasági és az építőipari szereplők valósították meg. Az első félévben visszaesett a feldolgozóipar teljesítménye, ágazatai közül csupán a gépipar és az egyéb feldolgozóipar tudott növekedést felmutatni. Az építőipari termelés ezzel szemben országos átlagot meghaladó mértékben bővült, és a szerződésállomány nagysága is kedvező kilátásokat jelez. A megye kereskedelmi szálláshelyei iránt mérséklődött a hazai kereslet, melyet elsősorban a növekvő cseh és orosz érdeklődésnek köszönhetően bővülő külföldi látogatottság ellensúlyozott. A vendégek száma így ugyan elmaradt az előző év első félévitől, a vendégéjszakáké azonban számottevően nőtt. A közutakon jóval kevesebb baleset történt, s kimenetelük is javult. Az első félévben jelentősen csökkent a regisztrált bűncselekmények száma, így a megye továbbra is az ország legkevésbé fertőzött területei közé tartozik.

Demográfiai helyzet

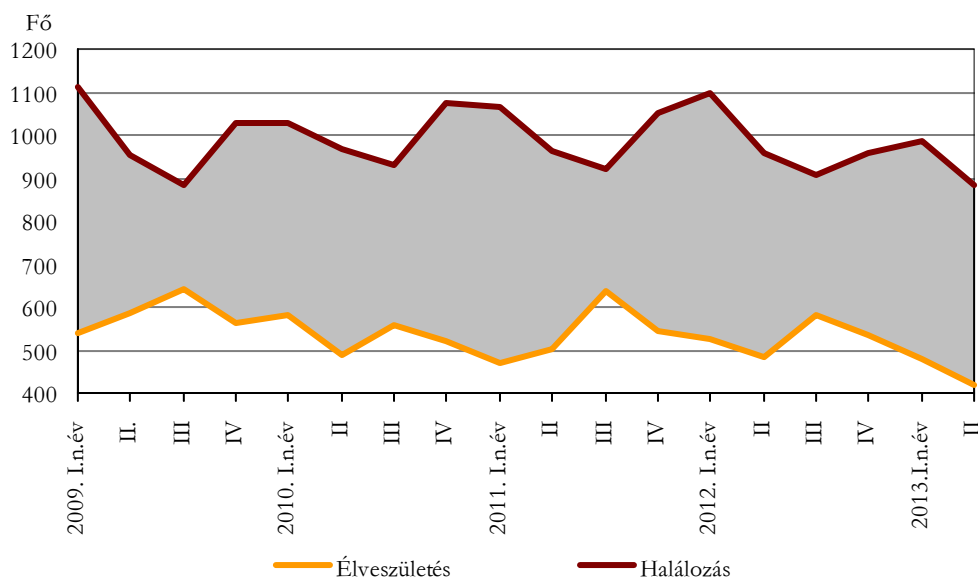
Hazánk lakónépessége 2013. január 1-én a tavalyinál 0,2%-kal kevesebb, 9909 ezer fő volt. Zala megyében ugyanezen időszak alatt a lakosság lélekszáma 0,6%-kal 282 ezer főre csökkent.

A lakosság korösszetételét tekintve a gyermekek és az aktív korúak száma és népességen belüli aránya egyaránt csökkent, míg a 65 évesek és idősebbek esetében 1,5%-os, illetve 0,4 százalékpontos növekedés történt. Az öregedő korszerkezet eredményeként tovább nőttek az aktív korúak eltartási terhei. Az eltartott népesség rátája a megyében 46%-os volt, ami az országosnál 0,6 százalékponttal kedvezőbb. Az év elején száz gyermekkorúra 145 időskorú jutott, négyel több a tavalyinál, vagyis az öregedési index az országosnál sokkal (26 százalékponttal) kedvezőtlenebbül alakult. 2013. elején ezer férfira 1097 nő jutott. A megyében a 45 év alatti népesség körében a férfiak száma magasabb, a nőtöbbség a 45–50 éves korosztálytól kezdődően alakul ki, és aránya egyre nagyobb. A 80 évesek és idősebbek körében már héttizednél magasabb a nők aránya.

2013. első félévében országosan 4,5%-kal kevesebb gyermek született, és 4,3%-kal kevesebben hunytak el, mint a tavalyi év ugyanezen időszakában, így a természetes fogyás 3,8%-kal mérséklődött. Zala megyében fél év alatt 900 csecsemő jött a világra, és 1868 ember hunyt el. Az élveszületések száma ezzel 11%-kal, a halálozásoké 9,1%-kal csökkent, így a természetes fogyás üteme jelentősen, 7,3%-kal lassult.

Június végéig 380 pár kötött házasságot, ami 0,8%-kal kevesebb mint az előző év első hat hónapjában.

Főbb népmozgalmi folyamatok

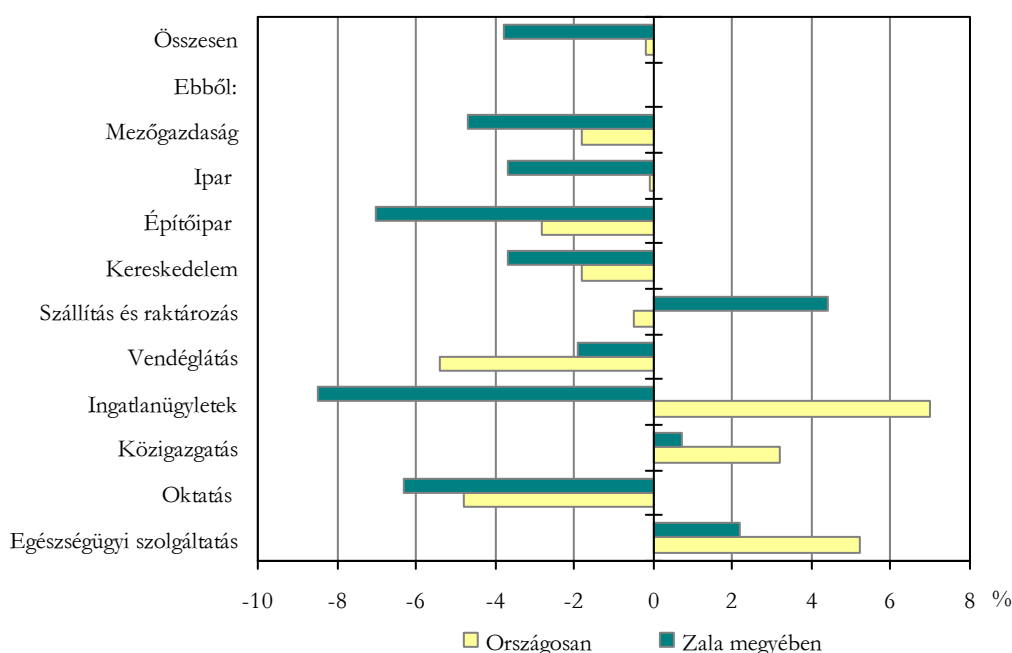
Munkaerőpiac

A Központi Statisztikai Hivatal munkaerő-felmérésének adatai szerint a második negyedévben az ország 15–74 éves népességéből 4,4 millió fő volt aktív, akik közel kilenctizedét foglalkoztatták, így az aktivitási ráta 57,4%-ot, a foglalkoztatottsági arány pedig 51,5%-ot tett ki. Zala megyében az említett korú népességéből 130,3 ezer fő tartozott az aktívak közé, s közülük 117,1 ezer főt foglalkoztattak. A foglalkoztatási ráta egy év alatt javult, így a második negyedévben 53,0%-ot tett ki, ami kedvezőbb az országosnál, valamint a fővárost és a megyék sorrendjében a hetedik legjobb értéket jelenti.

Az intézményi munkaügyi adatgyűjtés alapján az országban 2,7 millióan álltak alkalmazásban a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásoknál, létszámtól függetlenül a költségvetési és társadalombiztosítási intézményeknél, valamint a megfigyelt nonprofit szervezeteknél, 0,2%-kal kevesebben mint tavaly ilyenkor. Zala megyében ugyanakkor az átlagot jóval meghaladó (3,8%) csökkenés történt, így 56 674 fő volt az alkalmazotti létszám. Kétharmaduk a versenyszférában dolgozott, számuk egy év alatt 5,0%-kal fogyott, míg a költségvetés területén 0,2%-os növekedés történt. A fizikai foglalkozásúak száma nagyobb mértékben csökkent mint a szellemieké, előbbiek 4,1, utóbbiak pedig 3,3%-kal voltak kevesebben mint tavaly ilyenkor.

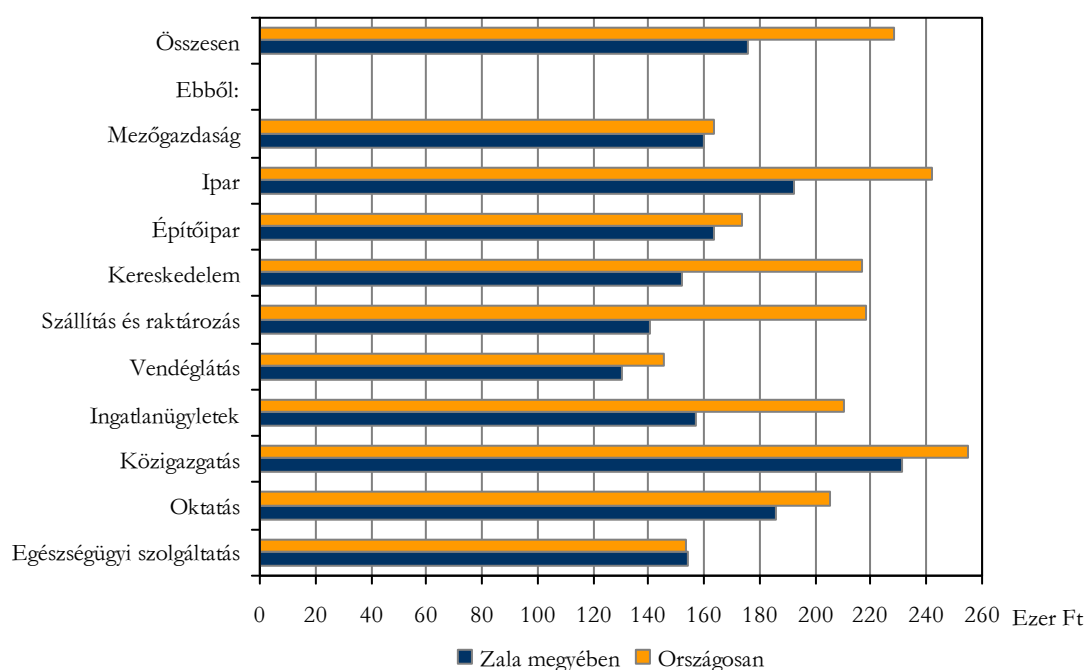
Az egyes nemzetgazdasági ágakat tekintve továbbra is a feldolgozóipar és az egészségügyi szolgáltatás a két legnagyobb foglalkoztató, ahol a munkavállalók negyede, illetve 14%-a dolgozott. A feldolgozóiparon belül a gépiparban, valamint az élelmiszeriparban dolgoztak legtöbben. Gazdasági áganként eltérően változott a munkaerő felhasználás. A termelő ágakban a víz- és hulladékgazdálkodás kivételével mindenütt csökkent az alkalmazottak száma, ami a bányászatban volt a legerőteljesebb, 8,6%. A foglalkoztatottak több mint hattizede a szolgáltatási szektorban talált munkát, itt az ágazatok döntő részénél szintén létszámvesztés mutatkozott. Öt területen, a szállítás és raktározásban, a pénzügyi szolgáltatásban, a tudományos és műszaki tevékenységben, a közigazgatásban, valamint az egészségügyi szolgáltatásban nőtt a foglalkoztatottság, melynek mértéke a szállítás és raktározásban volt a legnagyobb, 4,4%.

**Az alkalmazásban állók számának változása főbb nemzetgazdasági áganként
2012. I. félévhez viszonyítva**

Az első félévben a havi bruttó átlagkereset 175,5 ezer forint volt a megyében, ami 52,6 ezer forinttal maradt el az országostól. A versenyszférában dolgozók 172,0 ezer, a költségvetési szerveknél pedig 183,6 ezer forintot kerestek. Egy év távlatában a bruttó átlagkereset 3,4%-kal nőtt, ami megegyezik az országgal, így a megye lemaradása továbbra sem mérséklődött. Nemzetgazdasági ágakat tekintve a legmagasabb átlagkereset (422,5 ezer forint) továbbra is az energiaipart jellemezte, ezzel szemben a vendéglátásban mindössze 130,7 ezer forint volt.

Havi bruttó átlagkereset, 2013. I. félév

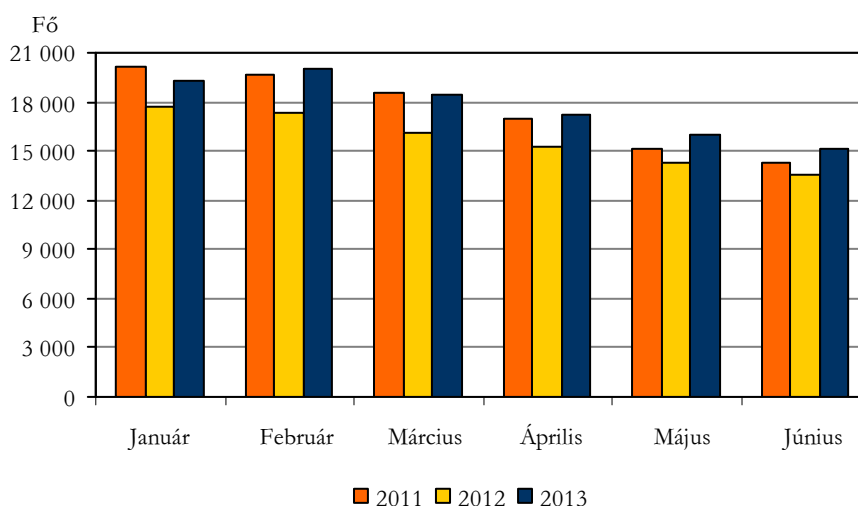
Az átlagos, családi kedvezmény nélkül számított nettó átlagkereset 115,0 ezer forint volt a megyében, mely 4,1%-os növekedése ellenére az országosnak mindössze 77%-a. A legrosszabbul (vendéglátás) és a legjobban (energiaipar) fizető nemzetgazdasági ágak közötti különbség több mint háromszoros. A megyében a szellemi dolgozók átlagosan 149,2 ezer, a fizikaiak pedig 90,7 ezer forintot vihettek haza havonta.

A pénzbeli és természetbeni juttatásokat is figyelembe véve az átlagos havi munkajövedelem egy év távlatában 3,5%-kal növekedett, s 186,1 ezer forintot tett ki. Az egyéb munkajövedelem aránya átlagosan 5,7% volt, ami a nemzetgazdasági ágak közül a szállítás és raktározásban (19%) és a bányászatban (13%) volt a legmagasabb.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai szerint egy év alatt 27 ezer fővel (5,2%) csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma az országban, így 2013. június végén 497 ezer fő szerepelt a regisztrációban. Zalában az átlagosnál kedvezőtlenebbül alakult a folyamat, a júniusi zárónapon 15 107 fő keresett munkát a megyében, 11%-kal többen, mint tavaly ilyenkor. Közülük 8162 fő legalább fél éve nem talált munkát, ezen belül minden másodiknak már több mint egy éve nincs állása. Az álláskeresők közel fele-fele arányban kerültek ki a nők és férfiak közül, utóbbiak száma az átlagosnál nagyobb mértékben (15%) növekedett.

4. ábra

Az álláskeresők számának alakulása Zala megyében

Az elhelyezkedni kívánók közül minden tizedik pályakezdő, számuk 32%-kal, arányuk pedig másfél százalékponttal növekedett egy év alatt. Közülük minden második legalább érettségizett, és 98-nak diplomája is van. A fiatal, 25 év alatti álláskeresők helyzete szintén kedvezőtlenül alakult, számuk 17%-kal növekedett, miközben országosan egy százalékos csökkenés volt jellemző. Az összetételt tekintve a többi korosztály esetében nem történt számottevő változás, az álláskeresők háromtizede az 50 éven felüliek köréből került ki, ami magasabb az országosnál. A munkát keresők közül 482 fő megváltozott munkaképességű volt, számuk 14%-kal csökkent. Közülük minden második személy legfeljebb 8 általános, vagy annál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezett, illetve négytizedük 54 évesnél idősebb volt.

A munkát kereső ellátottak háromtizede szociális ellátásban, egytizede álláskeresési járadékban, 661 fő pedig nyugdíj előtti álláskeresési segélyben részesült.

Június végén 1473 bejelentett betöltetlen álláshely volt a megyében, ami a tavalyinak a felét sem érte el. Egy álláshelyre átlagosan 10 munkanélküli jutott, kettővel kevesebb mint országosan.

A munkanélküliség főbb jellemzői kirendeltségenként, 2013. június

Kirendeltség	Nyilvántartott álláskeresők száma			Pályakezdő álláskereső, fő	Álláskeresők aránya ^{a)}		
	fő	2012. júniusi	2013. májusi		százalék	változás	
		százalékában				2012. júniushoz	2013. májushoz
		viszonyítva, százalékpont					
Zalaegerszeg	5 357	122,5	93,8	528	11,0	2,2	-0,7
Nagykanizsa	4 892	99,4	95,4	472	13,0	0,1	-0,7
Keszthely	1 906	106,5	91,2	193	9,2	0,7	-0,9
Lenti	946	135,5	99,3	108	9,5	2,7	0,0
Letenye	1 094	99,4	96,6	132	14,2	0,1	-0,5
Zalaszentgrót	912	130,5	92,9	92	11,8	2,8	-1,0
Összesen	15 107	111,2	94,5	1 525	11,4	1,3	-0,7

a) Nyilvántartott álláskeresők a gazdaságilag aktív népességhez viszonyítva.

A nyilvántartott álláskeresők gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya egy év alatt 11,4%-ra nőtt, így már kedvezőtlenebb az országosnál. A munkanélküliségi ráta a letenyei és a nagykanizsai körzetben a legmagasabb, 14,2, illetve 13,0%, ugyanakkor a keszthelyiben legkedvezőbb, 9,2%. A lenti kirendeltség vonzáskörzetében emelkedett legnagyobb mértékben (36%) az álláskeresők száma, de az aktív népességhez viszonyított arányuk a keszthelyi után továbbra is itt a legalacsonyabb, 9,5%.

Gazdasági szervezetek

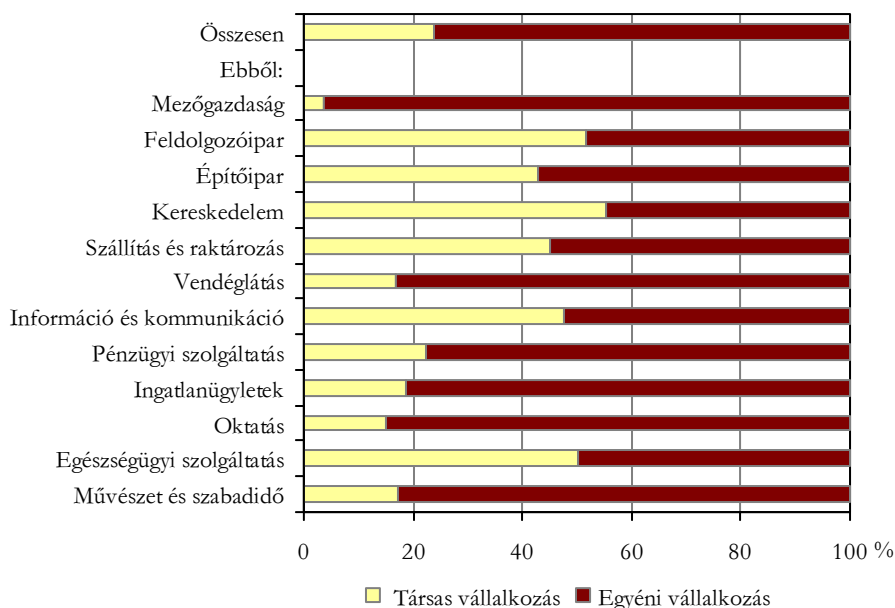
Június végén 53 415 gazdasági szervezetet regisztráltak Zala megyei székhellyel, alig többet mint 2012 azonos időpontjában (országosan ugyanekkor 1,4%-os bővülés történt). A vállalkozások száma megközelítette a 49 ezret, melyek háromnegyede egyéni, a többi pedig társas formában volt bejegyezve. A növekedés – ami az önálló vállalkozók állománygyarapodásának eredménye – következtében emelkedett a vállalkozássűrűség. A félév végén a megyében ezer lakosra 173 vállalkozás jutott, ami az országosnál hárommal több.

A társas vállalkozások közül továbbra is a kft-k alapítása a legnépszerűbb, számuk egy év alatt 1,8%-kal gyarapodott, ennek ellenére közel kétharmados arányuk alacsonyabb az országosnál. A félév végén jóval kevesebb, 3,6 ezer betéti társaság és 113 részvénytársaság volt a megyében.

A társas vállalkozások létszám-kategóriánkénti összetétele alig változott, vagyis 93%-uk továbbra is legfeljebb 9 főt foglalkoztató ún. mikrovállalkozás. A 10–49 fős létszám-kategóriába tartozók száma 4,8%-kal csökkent, s így arányuk 5,8%-ot tett ki. Mindössze 23 olyan társas vállalkozás volt a megyében, ahol a dolgozók létszáma elérte a 250 főt, ami az országos állomány 2,6%-át jelentette.

Főtevékenységük alapján a 11 660 társas vállalkozás több mint háromnegyede valamely szolgáltatási ágban volt bejegyezve, ezen belül közel háromtizedük a kereskedelemben. A tudományos és műszaki tevékenység szolgáltatáson belüli súlya megközelítette a 20%-ot, míg a többi terület részaránya 2,2 és 11% között szóródott. A mezőgazdaságban és a termelő szektorban 2793 társas vállalkozást regisztráltak, egyaránt közel négytizedüket a feldolgozóiparban, illetve az építőiparban.

A regisztrált vállalkozások számának megoszlása gazdálkodási forma szerint, 2013. június 30.

A regisztrált önálló vállalkozók száma az átlagosnál erőteljesebben (1,3%) gyarapodott, s a félév végén 37 193 volt a megyében. Legnagyobb hányaduk (46%) mellékfoglalkozásúként, 32%-uk főfoglalkozásúként, 22%-uk pedig nyugdíj mellett végezte tevékenységét. Az őstermelők kötelező adószám kiváltásának következtében az önálló vállalkozók négytizede a mezőgazdaságban volt bejegyezve. Emellett jelentős súllyal bír még az ingatlanügyletek, valamint a vendéglátás gazdasági ág is, ahol főtevékenységük alapján egyaránt 12%-uk tevékenykedett. Mindössze 61 olyan önálló vállalkozó volt a megyében, aki legalább 10 főt foglalkoztatott.

Június végén 3913 nonprofit szervezet volt Zalában. Négytizedük érdekképviselőt látott el, közel harmaduk az ingatlanügyletek gazdasági ágban, 18%-uk a művészet, szórakoztatás, szabadidő területén tevékenykedett, míg a többi ágazat súlya elenyésző.

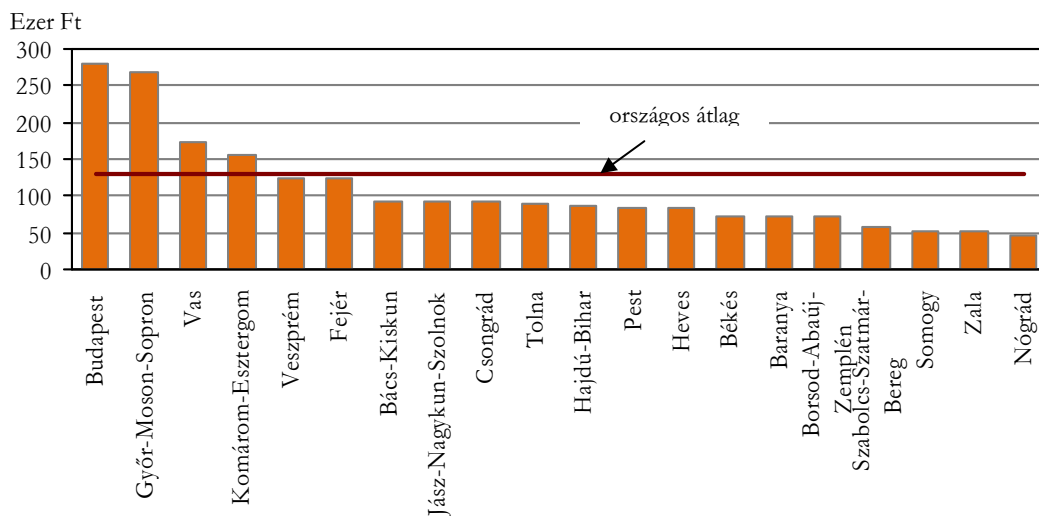
Beruházás

2013. első félévében országosan a legalább öt főt foglalkoztató szervezetek beruházási teljesítménye 3,2%-kal emelkedett, miközben Zalában 5,2%-os csökkenés következett be. A megyék több mint felében többet költöttek új tárgyi eszközök beszerzésére, mint az elmúlt év azonos időszakában. A legnagyobb mértékű, közel másfélszeres emelkedés Nógrád megyében történt, a teljesítményérték ennek ellenére országosan itt volt a legalacsonyabb. Több mint 1,4-szeresére nőtt a Veszprém megyei beruházási volumen is, mely a nógrádinál közel ötször magasabb volt.

A csökkenést jelző megyék közül Vasban volt a legnagyobb, közel négytizedes a visszaesés, melyet a járműipari kapacitásbővítés befejezése befolyásolt. Ezen túl Baranyában ötödével, Somogyban és Győr-Moson-Sopronban tizedével csökkentek a beruházások.

Az első félévben a legalább öt főt foglalkoztató Zalai székhelyű szervezetek 14,5 milliárd forintot fordítottak beruházásokra, ami az országos alig több mint egy százalékát adta. Egy lakosra 51,5 ezer forint teljesítményérték jutott, ez az országosnak mindössze négytizedét tette ki. A mutató Budapesten volt a legmagasabb, de a jelentős visszaesés ellenére is Győr-Moson-Sopron és Vas megye áll a rangsor élén. Zala ezzel szemben Nógrád után a második legkisebb értéket képviseli.

Egy lakosra jutó beruházási teljesítményérték, 2013. I. félév

A beruházások túlnyomó részét kitevő épületek és egyéb építmények építésére 7,2 milliárd, a belföldi- és import gépek, berendezések, járművek beszerzésére 6,8 milliárd forintot fordítottak az első félévben. Előbbiekre folyóáron 8,2%-kal kevesebbet költöttek, mint egy évvel korábban. Egyúttal emelkedett a belföldi gépvásárlások összege, így az összes beruházás közel ötödét már ez tette ki. 2013. első félévben az import gépek, járművek és berendezések beszerzésére szánt összegek nagysága jelentősen visszaesett az elmúlt év azonos időszakához képest. Közel másfélszer többet fordítottak viszont tenyész- és igásállatokra, mely a félév során 437 millió forintot tett ki.

A gazdasági ágak közül a beruházások legnagyobb hányada (36%) továbbra is az iparban realizálódott, annak ellenére, hogy a fejlesztések összege 16%-kal elmaradt a tavalyi ilyenkoritól. Ezen belül továbbra is a feldolgozóipari befektetések a meghatározók, részesedésük meghaladta a kétharmadot. Az építőipari beruházások több mint másfélszeresükre nőttek, ahol az épületek és egyéb építmények építése dominált. Az említett gazdasági ág az összes beruházás 12%-át adta. A mezőgazdaságban eszközölt befektetések értéke több mint harmadával emelkedett egy év alatt, melynek döntő része szintén az épületépítés volt, ennek következtében arányuk már 17%-ot tett ki. A negyedik legnagyobb részesedést képviselő ágazat a szállítás, raktározás, ahol az első hat hónapban több mint egy milliárd forintot fordítottak fejlesztésekre. A megye gazdaságában fontos szerepet betöltő szálláshely szolgáltatás, vendéglátásban háromszoros emelkedés következett be, így a beruházások 3,1%-a ezen ágazatban realizálódott. A humán egészségügyi, szociális ellátásban összességében tizedével csökkent a befektetések összege, ezen belül azonban a fekvőbeteg-ellátás területén 3,1-szeres növekedés történt. Ez többek között a nagykanizsai kórház sürgősségi osztályának átadásából, a hévízi gyógyfürdő további bővítéséből adódott.

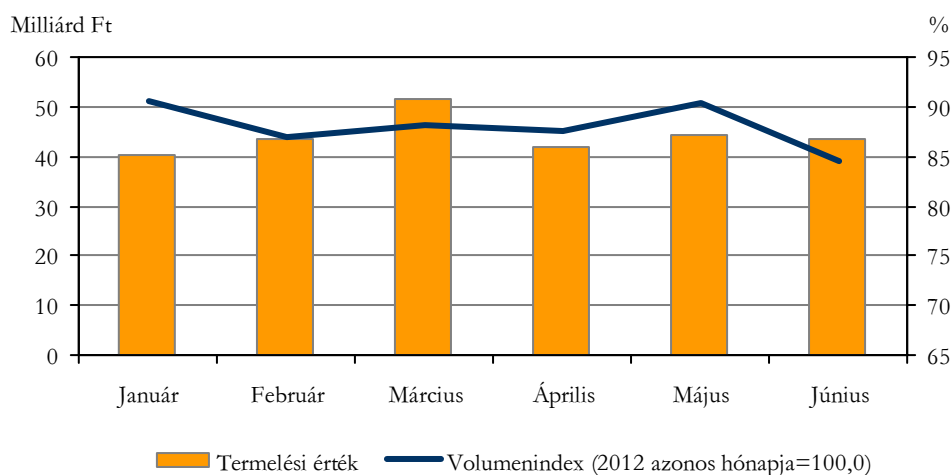
Ipar

Az első félévben a legalább öt főt foglalkoztató ipari vállalkozások termelési értéke összesen 11 581 milliárd forintot tett ki az országban, ami 1,7%-kal maradt el az előző év azonos időszakától. A kibocsátás 43%-át a dunántúli megyékben telephellyel rendelkező szervezetek állították elő. A zalai teljesítmény egy év távlatában 13%-kal csökkent (ez a megyék között a legnagyobb mértékű visszaesés), s így az országos produktumból való részesedése 2,3%-ra mérséklődött.

Egy lakosra átlagosan 994,4 ezer forint termelési érték jutott, ami a főváros és a megyék csökkenő rangsorában a tizenegyedik helyhez elegendő. A mutató értéke több mint tizedével kevesebb mint tavaly ilyenkor, s így már ötödével alacsonyabb az országosnál.

7. ábra

Az ipari termelés volumene és változása, 2013^{a)}

a) A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek telephely szerinti adatai.

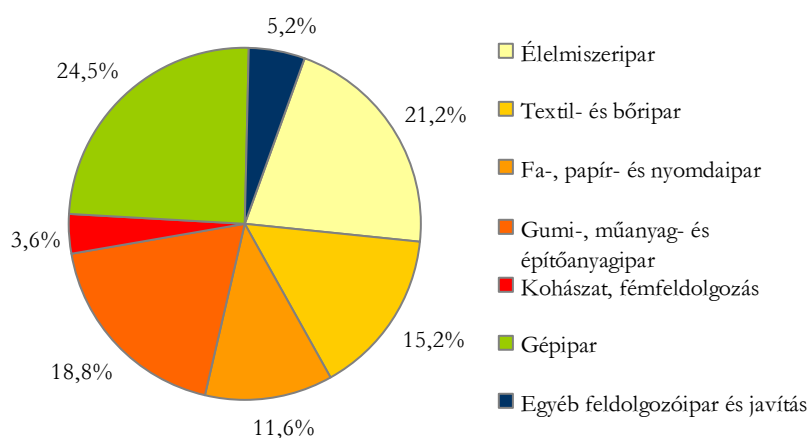
A megye ipari termelésének 32%-át a zalai székhellyel bejegyzett, legalább 50 főt foglalkoztató szervezetek állították elő, 84,4 milliárd forintos teljesítményük összehasonlító áron 12%-kal kevesebb az előző év azonos időszakánál. A legnagyobb kibocsátó 73,1 milliárd forinttal a feldolgozóipar, ahol a termelés csökkenése az átlagnál kisebb mértékű (9,2%) volt. Az ágazat termeléséből a gépipar egyharmaddal részesedett, teljesítményének volumene egy év alatt 23%-kal növekedett. A növekedés hátterében alapvetően egy gazdálkodó szervezet ágazati besorolásának változása áll. Szintén erre vezethető vissza, hogy a gép-, gépi berendezés gyártása területén egyharmados, a gumi-, műanyag, és építőanyagiparban pedig több mint egyötödös csökkenés következett be. A textil- és bőripar teljesítményének jelentős visszaesését a külföldi kereslet zsugorodása befolyásolta.

A textiliparhoz hasonlóan a feldolgozóipar második legnagyobb (23%) súlyú ágazatcsoportja, az élelmiszeripar belföldi és exportértékesítése egyaránt elmaradt az előző év azonos időszakától, melynek következtében termelése 2,3%-kal mérséklődött.

A megyei székhelyű, 49 fő feletti ipari vállalkozások június végéig 84,0 milliárd forint árbevétel érték el, összehasonlító áron számolva 12%-kal kevesebbet mint 2012 azonos időszakában. A megyében előállított termékek fele került exportra, ahol a visszaesés átlag feletti (16%) volt, míg a belföldi eladások 7,9%-kal csökkentek. Az összes bevétel 85%-át a feldolgozóipar realizálta, az ide befolyt összeg tizedével maradt el a tavaly ilyenkoritól. Termékeinek 54%-a került külföldre, ez irányú értékesítése az átlagnál erőteljesebben csökkent, míg a belföldi eladásokat stagnálás jellemezte.

A termelés visszaesése az alkalmazottak számának 4,5%-os fogyásával járt együtt, így a termelékenység is romlott. Az első félévben a 49 fő feletti szervezetek összesen 11,0 ezer főt foglalkoztattak. Egy alkalmazásban álló átlagosan 7,7 millió forint termelési értéket állított elő, 7,6%-kal kevesebbet mint tavaly ilyenkor. Az első félévben a feldolgozóipari ágazatok nagyobb részénél visszaesett a termelékenység. A mutató értéke legmagasabb (10,4 millió forint) az élelmiszeriparban, legalacsonyabb (2,8 millió) pedig a 4,3%-os növekedés ellenére a járműgyártásban volt.

**A feldolgozóipar termelésének megoszlása Zala megyében
2013. I. félév**

Az első hat hónapban a legalább 50 főt foglalkoztató ipari vállalkozásoknál 3,8%-kal emelkedett a havi bruttó átlagkereset, ami valamivel magasabb az országosnál. A növekedés ellenére összege 65,8 ezer forinttal maradt el attól, s 205,2 ezer forintot ért el. Ezen belül a szellemiek keresete 370,2 ezer forintot tett ki, ami a fizikaiakénak a 2,3-szeresét jelentette. A feldolgozóipar ágazatai közül a fizikai dolgozók a gumi-, műanyag- és építőanyag iparban keresték a legtöbbet, ami 16%-kal magasabb az ipari átlagnál. A legalacsonyabb bruttó fizetés fizikaiak esetében a járműgyártásban, szellemieknél pedig a textil- és bőriparban adódott. Előbbi az iparra jellemzőnél 27%-kal alacsonyabb, utóbbi pedig annak alig több mint fele.

Építőipar

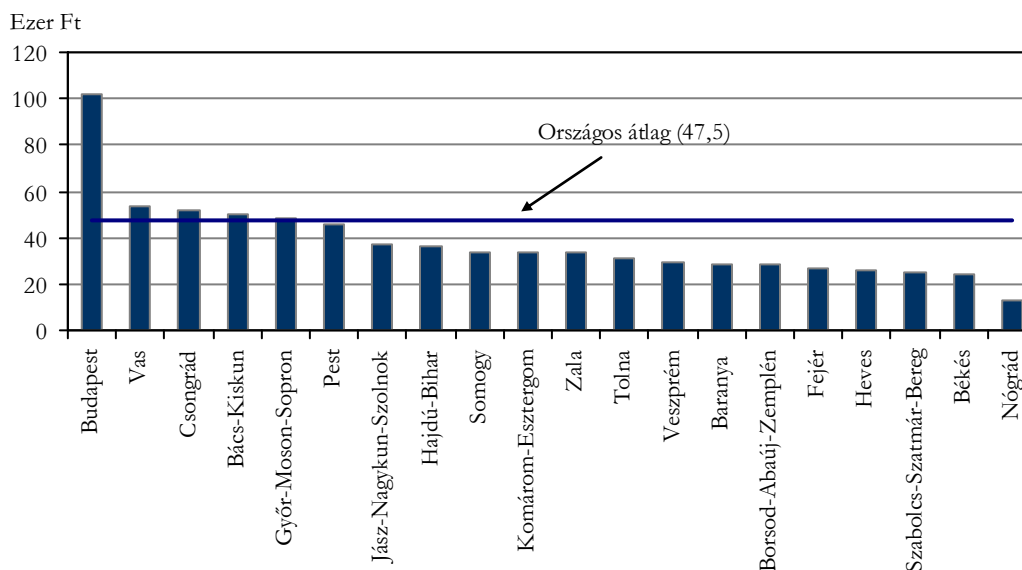
2013. első félévében országosan a legalább öt főt foglalkoztató építőipari vállalkozások teljesítménye 5,4%-kal emelkedett. A megyék közül mindössze Vasban volt számottevő, 14%-os visszaesés, mely az ott folyó vasútépítési projektek lezárulásának következménye. Ezzel szemben Bács-Kiskun másfélszeres, Komárom-Esztergom, Somogy, Jász-Nagykun-Szolnok egyaránt 1,4-szeres volumen növekedést realizált. Egyúttal Baranya, Borsod-Abaúj-Zemplén, valamint Csongrád teljesítménye is 1,3-szer magasabb volt az előző év azonos időszakánál.

Egy lakosra átlagosan 47,5 ezer forint építőipari termelési érték jutott. A zalai mutató 33,3 ezer forintot tett ki, s ezzel a főváros és a megyék rangsorában a középmezőnyben, a tizenegyedik helyen állt.

A legalább öt főt foglalkoztató zalai székhelyű építőipari vállalkozások 9,4 milliárd forintos termelése összehasonlítva áron 9,0%-kal múlta felül az előző év azonos időszakának értékét. Ezen belül az épületek építése főcsoport 54%-os arányt képviselt, melynek részesedése kissé emelkedett az előző év első félévéhez képest.

Az építőipari alágazatok közül az egyéb építmények építése súlya volt a legnagyobb, a megyei teljesítmény 38%-át adta. Termelésének volumene ugyanakkor 6,7%-kal maradt el a tavalyi ilyenkoritól, ami döntően a közműépítés közel egytizedes visszaesésével függ össze. A 32%-os részarányt képviselő épületek építése produktuma ezzel szemben több mint ötödével, a háromtizedes súlyú speciális szaképítéseké 17%-kal nőtt. Utóbbi ágazatban valamennyi területen emelkedés következett be.

Egy lakosra jutó építőipari termelési érték, 2013. I. félév

Az építőipari termelés közel felét a 10–49 főt foglalkoztató kisvállalkozások adták, melyek teljesítménye valamennyi alágazatban bővült, különösen az épületek építésénél, ahol kétszeres növekedést értek el. Az építőipari munkák 32%-át a legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozások végezték el, termelésük mintegy ötödével alacsonyabb az előző év azonos időszakánál. A tíz főnél kevesebbet foglalkoztató mikrovállalkozások teljesítménye ugyanakkor tizedével bővült.

Az első félév során a zalai építőipari szervezetek 15,1 milliárd forint értékben kötöttek új szerződéseket, hattizedét épületek építésére, a többit egyéb építményekre. A június végi szerződésállomány (11,9 milliárd forint) nagysága 24%-kal múlta felül az egy évvel korábbit, mely kedvező kilátásokat jelez. Az épületek építése esetében több mint egyötödös, az egyéb építményeknél pedig közel négytizedes a növekedés az előző év azonos időszakához képest.

Lakásépítés

Zala megyében június végéig 64 új lakásra adták ki a használatba vételi engedélyt a hatóságok, amely az előző évnek a héttizedét sem érte el. A városokban 26 új lakást vettek használatba, melynek közel négytizede a megyeszékhelyen készült el. Az építetők körben továbbra is a természetes személyek szerepe a meghatározó, bár az általuk építtetett lakások részesedése csökkent.

A lakások valamivel több mint fele legalább négy szobával készült, miközben 126 m²-re csökkent a lakások átlagos nagysága, ami ennek ellenére jelentősen meghaladja az országos átlagot.

Az újonnan átadott otthonok közüzemi vízhálózattal való ellátottsága teljes körű, s szinte mindegyikük be van kapcsolva a közcsatorna hálózatba. Több mint nyolctizedük vezetékes gázzal ellátott.

A kiadott építési engedélyek számának alakulása a lakásépítések további csökkenését, stagnálását vetíti előre. Az első hat hónapban összesen 69 építési engedélyt adtak ki a hatóságok a megyében, ami a tavaly ilyenkorinak a hattizedét sem érte el.

Az első hat hónapban összesen 87 nem lakóépületre adtak ki engedélyt, ami 31%-kal kevesebb az előző év azonos időszakánál. Az engedélyek 28%-a nem lakójellegű mezőgazdasági épületre, 11%-a ipari épületre, raktárra szólt.

A félév végéig 3 lakás szűnt meg Zalában, átlagos alapterületük 84 m² volt. A lakásépítések és megszűnések eredményeként száz épített lakásra 7 megszűnés jutott, fele annyi mint országosan.

Turizmus

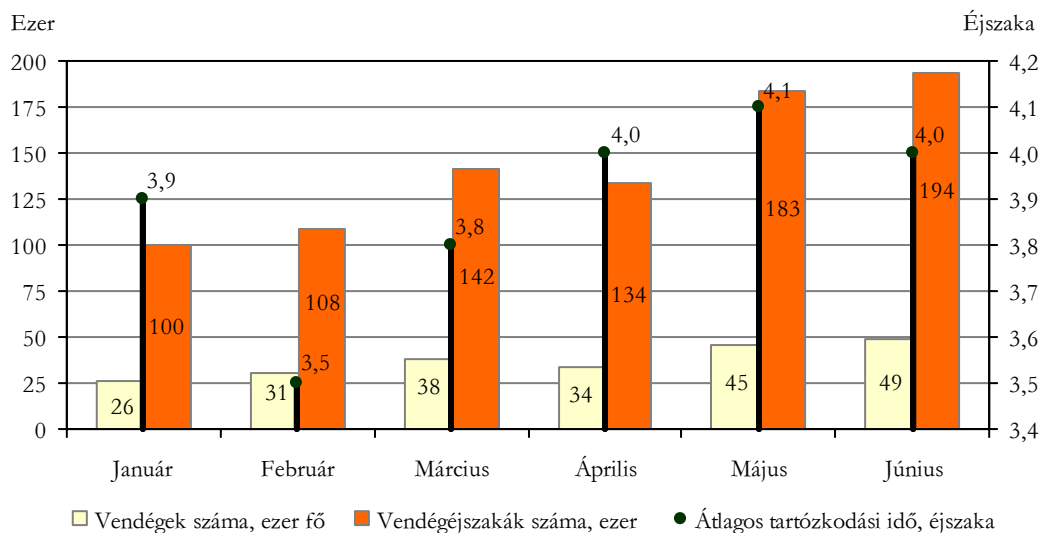
2013 első hónapjában az ország kereskedelmi szálláshelyein 3,7 millió vendég 9,1 millió éjszakára foglalt szállást, amely 2012 azonos időszakához viszonyítva 5,9, illetve 4,9%-os növekedésnek felel meg. A Zala megyei szálláshelyeken 221,3 ezer vendég fordult meg, 2,6 ezerrel (1,2%) kevesebb mint tavaly ilyenkor, de még így is a régióban pihenni vágyók 36%-a Zalát választotta úti célul. A határon túlról érkezők száma (80,1 ezer fő) 3,8%-kal növekedett, míg a vendégek kétharmadát kitevő belföldiek esetében ugyanilyen mértékű volt a csökkenés. A külföldiek közel héttizede az Európai Unió területéről látogatott a megyébe. Legtöbben Ausztriából és Németországból érkeztek, bár utóbbiak száma 5,0%-kal elmaradt az előző évitől. Ezzel szemben a sármelléki reptér újraindításának köszönhetően folyamatosan növekszik az Oroszországból megyénkbe irányuló turistaforgalom. Június végéig 12,6 ezren érkeztek e relációból, másfélszer többen mint tavaly ilyenkor. Európán kívüli országból közel 5,2 ezren választották úti célul a megyét, legtöbbszörük (80%) az ázsiai kontinensről látogatott ide.

Az eltérő irányú változás következtében a külföldi és a belföldi vendégek korábbi 34–66%-os részaránya 36–64%-ra módosult az első félévben.

Mind a belföldi, mind a külföldi turisták körében a szállodák a legnépszerűbbek, döntő részük (87%) náluk szállt meg, bár forgalmuk egy év alatt az átlagosnál nagyobb mértékben csökkent. A panziók és az egyéb szálláshelyek népszerűsége növekedett, azonban a vendégek együttesen mindössze 13%-a vette igénybe szolgáltatásaikat.

10. ábra

Vendégforgalom a kereskedelmi szálláshelyeken, 2013. I. félév

A turisták összesen 861,1 ezer éjszakát töltöttek el a szálláshelyeken, ami 2,2%-kal több mint tavaly ilyenkor. A határon túlról érkezők 7,1%-kal több, a magyarok ezzel szemben 2,9%-kal kevesebb éjszakát foglaltak le. Mindezekből adódóan az átlagos tartózkodási idő 3,9 éjszakára (3,4%-kal) növekedett a megyében. Továbbra is a külföldiek maradtak huzamosabb ideig (5,7 éjszaka) szállásukon, míg a belföldiek átlagosan 2,9 éjszakára vették igénybe a szolgáltatásokat.

Elsősorban a belföldi látogatottság csökkenése következtében romlott a kapacitás-lekötöttség. Az első félévben a kereskedelmi szálláshelyek átlagosan 23%-os férőhely-kihasználtsággal

üzemeltek, ami egyötödével kedvezőtlenebb az előző év azonos időszakánál. A magasabb komfortfokozatú szálláshelyek jóval kedvezőbb lekööttséget értek el, a szállodák 33%-os foglaltsággal üzemeltek. Ezzel szemben az alacsonyabb kategóriájú szálláshelyek férőhelykihasználtsága 5–13% között alakult.

Zala megye kereskedelmi szálláshelyeinek forgalmát alapvetően a Balaton-part, illetve a gyógyfürdőjéről ismert Hévíz és Zalakaros határozza meg, bár a vendégek száma a hazai turisták elmaradásának következtében mindkét nyaralóhelyen csökkent. Június végéig a megyébe érkezők 63%-a e két településen foglalt szállást, s a vendégéjszakák 74%-a is itt realizálódott.

A megye kereskedelmi szálláshelyeinek első féléves bruttó árbevétele 12,2 milliárd forintot tett ki, amely folyó áron tizedével magasabb az előző évinél. A bevétel több mint negyztizede, 5,4 milliárd forint szállásdíjból képződött, ami az átlagosnál kisebb mértékben növekedett. A belföldi turizmust a korábbi években élénkítő üdülési csekk felhasználása az adójogszabályok változása miatt megszűnt, szerepét folyamatosan a SZÉP kártya veszi át. Az elfogadó helyek száma folyamatosan bővül, s így 2013 júniusában 142 zalai szálláshelyen volt lehetőség a kártyát felhasználni. Beváltott értéke az első félévben megközelítette a 619 millió forintot, s így a belföldi szállásdíjbevételeből való részesedése 29%-ot tett ki, ami 4,8 százalékponttal magasabb az országosnál.

Közúti közlekedési balesetek

Az év első hat hónapjában az országoshoz hasonlóan, kedvezően alakult a baleseti statisztika a megyében. Hazánkban 2,0%-kal kevesebb baleset – összesen 6711 – történt, mint tavaly ilyenkor, a megye közútjain viszont 22%-kal mérséklődött a számuk, így 178 személyi sérüléssel járó közlekedési baleset következett be.

Kimenetelük is javult, halálos az előző évi 8-cal szemben 6 történt. A súlyos sérülést eredményezők száma is jelentős mértékben, háromtizeddel esett vissza, míg országosan 2,4%-os növekedést regisztráltak. Szintén kedvező, hogy 17%-os csökkenés következett be a könnyebb sérüléssel járóknál is. A szigorítások illetve a gyakoribb ellenőrzések hatására az alkoholos befolyásoltság által okozott közúti tragédiák száma jelentősen csökkent, s a régióban Zalában regisztráltak a legnagyobb mértékű visszaesést. Júniusig minden kilencedik balesetet ittas személy idézett elő, 2012 azonos időszakában még minden hatodikért volt felelős alkoholos befolyásoltság alatt álló személy.

A balesetek döntő része, több mint kilenctizede a járművezetők hibájából következett be, annak ellenére, hogy jóval – 23%-kal – kevesebbet okoztak, mint az előző év első felében. A sebesség nem megfelelő alkalmazása a leggyakoribb előidéző ok, az esetek mintegy fele emiatt történt. Emellett az elsőbbség meg nem adása, a szabálytalan irányváltogatás, továbbá a haladás és kanyarodási szabályok megsértése játszott szerepet a legtöbb balesetben. Gyalogosok hibájából az előző évi 4-gyel szemben 7 eset történt.

Január–júniusban 221 személy sérült meg a megye közútjain, 23%-kal kevesebb, mint az előző év azonos időszakában, míg országosan 0,5%-os növekedést regisztráltak. Az előző évvel megegyezően 9-en veszítették életüket, azonban a könnyen és súlyosan sérültek száma jelentősen – 25 illetve 22%-kal – csökkent. A megyében száz balesetben átlagosan 124 személy sérült meg, illetve hunyt el, 2012. január–júniusához képest 2-vel kevesebben, s ez az érték az országos átlag alatt maradt 8-cal.

Bűncselekmények

A hatóságok és a bűnüldöző szervek 2013. első félévében országosan 175 ezer bűncselekményt regisztráltak, 16%-kal kevesebbet az előző év azonos időszakánál. Csupán három megyében és a fővárosban nőtt a bűnesetek száma 2012. január–júniusához képest. A legnagyobb

növekedést (13%) Szabolcs-Szatmár Beregben, s a legnagyobb mértékű javulást Fejér megyében tapasztalták, ahol az elmúlt év kiugró értéke után alig harmadára csökkent számuk. Zalában is kedvezően alakult a bűnözési statisztika, 2013. első félévben történt 3579 bűncselekmény 26%-kal kevesebb az előző évinél. A százezer lakosra jutó bűnesetek számát tekintve (1255) a megye a területi rangsor utolsó negyedében foglal helyet, csak Veszprém, Komárom-Esztergom és Pest megyében alakult kedvezőbbben a mutató értéke.

A főbb bűncselekménycsoportok közül Zalában a közlekedési, államigazgatás és közélet tisztasága, valamint a honvédelmi kötelezettség elleniek kivételével mindenütt csökkenés tapasztalható az előző év azonos időszakához képest. Továbbra is a vagyon elleniek a leggyakoribbak, az összes bűneset több mint fele tartozott ebbe a típusba. A két időszak között a vagyon ellen elkövetett bűnesetek aránya 53%-ról 55%-ra emelkedett, a második legnagyobb súllyal bíró közrend ellenieké 27%-ról 22%-ra módosult. Utóbbiban bekövetkező kedvező változás mögött elsősorban a közbizalom ellen elkövetett bűncselekmények számának jelentős, 59%-os csökkenése áll. A legnagyobb mértékű visszaesést a gazdasági bűncselekményeknél regisztrálták, arányuk az előző évi 6,6%-ról 4,7%-ra csökkent.

2. tábla

Regisztrált bűncselekmények az egyes bűncselekménycsoportokban, 2013. I. félév

Megnevezés	Regisztrált bűncselekmények		2012.I. félév = 100,0	Ország összesen = 100,0	100 ezer lakosra jutó bűncselekmény	
	száma	megoszlása			a megyében	országosan
Személy elleni	301	8,4	90,4	2,3	105,6	132,5
Közlekedési	231	6,5	120,9	3,3	81,0	69,5
Házasság, család, ifjúság és nemi erkölcs elleni	56	1,6	82,4	1,9	19,6	29,8
Államigazgatás és közélet tisztasága elleni	84	2,3	152,7	2,4	29,5	34,6
Közrend elleni	776	21,7	59,4	2,1	272,1	377,8
Gazdasági	168	4,7	52,7	2,2	58,9	77,0
Vagyon elleni	1 958	54,7	76,1	1,9	686,7	1 032,7
Honvédelmi kötelezettség elleni	5	0,1	166,7	1,7	1,8	2,9
Összesen	3 579	100,0	73,8	2,0	1 255,1	1 756,7

A bűnesetek túlnyomó részét természetes személy ellen követték el, azon belül is a férfiak voltak többségben, az országosnál magasabb, 62%-os részaránnyal. A sértettek 63%-a 25–59 évesek, több mint ötöde a 60 éves és idősebb korosztály sérelmére történt. A legnagyobb mértékű visszaesést – 24% – a fiatakorúaknál regisztrálták.

Január–júniusban összesen 1332 bűnelkövetőt tartottak számon, az előző év azonos időszakához képest 0,9%-kal kevesebbet. 85%-uk férfi, közel háromnegyedük 25 évnél idősebb, s 79%-uk büntetlen előéletű volt. Százezer lakosra jutó számuk – 467 – a nyolcadik legalacsonyabb értéket képviselte a területi rangsorban.

További információk, adatok (linkek):

[Táblázatok](#)

[stADAT-táblák](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

Felelős szerkesztő: Nyitrai József főosztályvezető

További információ: Szekeres Jánosné

Telefon: (+36-1) 487-4410, janosne.szekeres@ksh.hu

info.zalaegerszeg@ksh.hu, telefon: (+36-92) 313-780